Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000908

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 07-04-2026

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ від 25.05.2026 № 253-ст.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гуренко Ольга Олександрівна
2. Olha Hurenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 091

Назва наукової спеціальності: Біологія

Галузь / галузі знань: біологія

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 37044 Фізіологія людини і тварин (09. Біологія) | 091 Біологія

Дата захисту: 08-05-2026

Спеціальність за освітою: Біологія

Місце роботи здобувача: Національний університет фізичного виховання і спорту України

Код за ЄДРПОУ: 02928433

Місцезнаходження: вул. Фізкультури, Київ, 03150, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство молоді та спорту України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 12504

Повне найменування юридичної особи: Національний університет фізичного виховання і спорту України

Код за ЄДРПОУ: 02928433

Місцезнаходження: вул. Фізкультури, Київ, 03150, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство молоді та спорту України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет фізичного виховання і спорту України

Код за ЄДРПОУ: 02928433

Місцезнаходження: вул. Фізкультури, Київ, 03150, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство молоді та спорту України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 77.05.03, 77.05.05

Тема дисертації:

1. Корекція порушень функціонального стану серцево-судинної системи, вуглеводного, ліпідного обміну та мікробіому кишки під впливом програм оздоровчого фітнесу різної спрямованості у жінок із метаболічним синдромом

2. Correction of disturbances in the functional state of the cardiovascular system, carbohydrate and lipid metabolism, and the gut microbiome under the influence of health-oriented fitness programs of different modalities in women with metabolic syndrome

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено обґрунтуванню та оцінці ефективності програм оздоровчого фітнесу різної спрямованості для корекції порушень функціонального стану серцево-судинної системи, вуглеводного і ліпідного обміну та стану кишкового мікробіому у жінок із метаболічним синдромом. Мета дослідження – обґрунтувати та оцінити ефективність програм оздоровчого фітнесу різної спрямованості у корекції порушень функціонального стану серцево-судинної системи, вуглеводного, ліпідного обміну та мікробіому кишки у жінок із метаболічним синдромом. Об'єкт дослідження – функціональний стан жінок другого

періоду зрілого віку з метаболічним синдромом та його адаптаційні зміни під впливом програм оздоровчого фітнесу. Методи дослідження – аналіз наукової літератури, анкетування, фізіологічні та морфометричні методи, молекулярно-генетичні й біохімічні дослідження, методи математичної статистики. Наукова новизна полягає в тому, що вперше встановлено системні взаємозв'язки між показниками автономної регуляції серцевого ритму, вуглеводного і ліпідного обміну та структурно-функціональними характеристиками кишкового мікробіому у жінок із метаболічним синдромом; виявлено статистично значущі асоціації між таксономічною структурою кишкової мікробіоти та показниками варіабельності серцевого ритму; доведено, що аеробні та силові програми оздоровчого фітнесу зумовлюють диференційовані адаптаційні зміни метаболічного профілю, автономної регуляції серцево-судинної системи та кишкового мікробіому; обґрунтовано доцільність використання показників варіабельності серцевого ритму як чутливих функціональних маркерів ранніх позитивних змін метаболічного стану й мікробіом-опосередкованої адаптації. За результатами дисертаційного дослідження встановлено, що у жінок із метаболічним синдромом спостерігаються симпатична домінація автономної регуляції, порушення глікемічного контролю, атерогенні зміни ліпідного профілю, абдомінальний тип ожиріння та зміни таксономічної структури кишкового мікробіому. Виявлено вірогідні взаємозв'язки між рівнем інсулінорезистентності, показниками вуглеводного і ліпідного обміну, параметрами варіабельності серцевого ритму та мікробіомною композицією. Показано, що силові навантаження більшою мірою асоціюються з покращенням показників глікемічного контролю та інсулінорезистентності, тоді як аеробні навантаження – з більш вираженим позитивним впливом на ліпідний профіль і окремі характеристики кишкового мікробіому. Встановлено, що позитивні метаболічні зрушення узгоджуються зі зменшенням симпатичної домінації та посиленням вагус-опосередкованих механізмів регуляції серцевого ритму. Практичне значення одержаних результатів полягає у розробленні науково обґрунтованих підходів до персоналізації програм оздоровчого фітнесу у жінок із метаболічним синдромом з урахуванням особливостей метаболічного профілю, автономної регуляції серцево-судинної системи та стану кишкового мікробіому. Результати дослідження можуть бути використані у практичній діяльності лікарів, фахівців з фізичної терапії, реабілітації та оздоровчого фітнесу, а також у закладах вищої освіти медичного і біологічного профілю.

2. The dissertation is devoted to the substantiation and evaluation of the effectiveness of health-enhancing fitness programs of different orientations for correcting disorders in the functional state of the cardiovascular system, carbohydrate and lipid metabolism, and the state of the gut microbiome in women with metabolic syndrome. The aim of the study was to substantiate and evaluate the effectiveness of health-enhancing fitness programs of different orientations in correcting disorders in the functional state of the cardiovascular system, carbohydrate and lipid metabolism, and gut microbiome in women with metabolic syndrome. The object of the study was the functional state of women in the second period of adulthood with metabolic syndrome and its adaptive changes under the influence of health-enhancing fitness programs. Research methods included analysis of scientific literature, questionnaires, physiological and morphometric methods, molecular genetic and biochemical investigations, and methods of mathematical statistics. The scientific novelty lies in the fact that systemic relationships between the parameters of autonomic regulation of heart rate, carbohydrate and lipid metabolism, and the structural and functional characteristics of the gut microbiome in women with metabolic syndrome were established for the first time; statistically significant associations between the taxonomic structure of the gut microbiota and heart rate variability parameters were identified; it was proven that aerobic and resistance health-enhancing fitness programs induce differentiated adaptive changes in the metabolic profile, autonomic regulation of the cardiovascular system, and the gut microbiome; the feasibility of using heart rate variability parameters as sensitive functional markers of early positive changes in metabolic status and microbiome-mediated adaptation was substantiated. The results of the dissertation research showed that women with metabolic syndrome demonstrate sympathetic dominance of autonomic regulation, impaired glycemic control, atherogenic changes in the lipid profile, abdominal obesity, and alterations in the taxonomic structure of the gut microbiome. Significant relationships were found between the level of insulin resistance, indicators of carbohydrate and lipid metabolism,

heart rate variability parameters, and microbiome composition. It was shown that resistance exercise is more strongly associated with improvement in glycemic control and insulin resistance, whereas aerobic exercise has a more pronounced positive effect on the lipid profile and certain characteristics of the gut microbiome. Positive metabolic changes were found to be consistent with a reduction in sympathetic dominance and an enhancement of vagally mediated mechanisms of heart rate regulation. The practical significance of the obtained results lies in the development of scientifically grounded approaches to the personalization of health-enhancing fitness programs for women with metabolic syndrome, taking into account the characteristics of the metabolic profile, autonomic regulation of the cardiovascular system, and the state of the gut microbiome. The results of the study may be used in the practical work of physicians, specialists in physical therapy, rehabilitation, and health-enhancing fitness, as well as in higher education institutions of medical and biological profile.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Гуренко О. О., Дроздовська С. Б. Вплив фізичних вправ на мікробіом кишечника та інсулінорезистентність у осіб з метаболічним синдромом. Український журнал медицини, біології та спорту. 2020. Т. 5. № 5 (27). С. 324–331. DOI: 10.26693/jmbs05.05.324 Фахове видання України.
- 2. Гуренко О. О., Дроздовська С. Б. Дисбіоз кишки як фактор розвитку метаболічного синдрому та інсулінорезистентності. Вісник проблем біології і медицини. 2021. № 1 (159). С. 257–264. DOI: 10.29254/2077-4214-2021-1-159-257-264 Фахове видання України.
- 3. Гуренко О. О., Дроздовська С. Б. Механізми регуляції складу мікробіому кишки та показників вуглеводного обміну у жінок з метаболічним синдромом при роботі скелетних м'язів. Вісник проблем біології і медицини. 2025. № 2 (177). С. 465–474. DOI: https://doi.org/10.29254/2077-4214-2025-2-177-465-474 Фахове видання України.
- 4. Гуренко О. О., Дроздовська С. Б. Взаємозв'язок показників автономної регуляції та складу кишкового мікробіому у жінок із метаболічним синдромом. Experimental and Clinical Physiology and Biochemistry. 2025. № 4 (105). С. 43–51. DOI: https://doi.org/10.25040/ecpb2025.04.043 Фахове видання України.
- 5. Гуренко О. О., Дроздовська С. Б. Exercise-induced modulation of the gut microbiome in metabolically dysregulated state. The Animal Biology. 2026. Vol. 27. No. 4. P. 83–88. DOI: https://doi.org/10.15407/animbiol27.04.092 Фахове видання України.

Наукова (науково-технічна) продукція: науково обґрунтовані підходи до персоналізації програм оздоровчого фітнесу для жінок із метаболічним синдромом з урахуванням показників автономної регуляції серцево-судинної системи, вуглеводного і ліпідного обміну та стану кишкового мікробіому.

Соціально-економічна спрямованість: персоналізація програм оздоровчого фітнесу для жінок із метаболічним синдромом

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 012U108187

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дроздовська Світлана Богданівна

2. Svitlana Drozdovska

Кваліфікація: д. б. н., професор, 03.00.13

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6211-5204

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет фізичного виховання і спорту України

Код за ЄДРПОУ: 02928433

Місцезнаходження: вул. Фізкультури, Київ, 03150, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство молоді та спорту України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фалалєєва Тетяна Михайлівна

2. Tetyana Falalyeyeva

Кваліфікація: д. б. н., доцент, 03.00.13

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4415-9676

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лизогуб Володимир Сергійович

2. Volodymyr S. Lyzohub

Кваліфікація: д. б. н., професор, 03.00.13

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3001-138X

Додаткова інформація: https://scholar.google.com/citations?user=iPtdFc4AAAAJ&hl=uk; https://www.webofscience.com/wos/author/record/B-7453-2014; https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=6603621803

Повне найменування юридичної особи: Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 02125622

Місцезнаходження: бульвар Шевченка, Черкаси, Черкаський р-н., 18031, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ільїн Володимир Миколайович
2. Volodimir M. ILYIN

Кваліфікація: д. б. н., професор, 03.00.13

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7140-0659

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет фізичного виховання і спорту України

Код за ЄДРПОУ: 02928433

Місцезнаходження: вул. Фізкультури, Київ, 03150, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство молоді та спорту України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Палладіна Оксана Львівна
2. Oksana Palladina

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 14.01.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7133-0072

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет фізичного виховання і спорту України

Код за ЄДРПОУ: 02928433

Місцезнаходження: вул. Фізкультури, Київ, 03150, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство молоді та спорту України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Лук’янцева Галина Володимирівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Лук’янцева Галина Володимирівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Опанасюк Наталія Анатоліївна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна